

Obec Hamuliakovo
Dunajská ul. Č. 127
900 43 Hamuliakovo

V Hamuliakove, 21.09.2017

Vec: Právne stanovisko k protestu prokurátora č. Pd 180/17/1103 a č. Pd 195/17/1103 vo veci nezákonných uznesení prijatých obecným zastupiteľstvom

Po vecnej stránke sa oba protesty viažu k VZN č. 3/2016 o poplatku za rozvoj, resp. **priamo sú nimi napadnuté jeho „novelizácie“ prijaté 01.02.2017 a 31.05.2017**. V právnej rovine sa nezákonnosť predmetných novelizácií/uznesení de facto nelíši, spočíva v porušení ustanovení: Ústavy SR (čl. 2 ods. 2, čl. 68 a čl. 71), zákona č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj (§ 2) a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§§ 4 ods. 3 písm. c), § 6 ods. 1, § 6 ods. 3, § 6 ods. 4, § 6 ods. 5, § 11 ods. 4 písm. g), § 12 ods. 7).

V zmysle odôvodnenia protestu: **„Citovanými ustanoveniami sa obecné zastupiteľstvo dôsledne neriadilo“** .... **“Po preskúmaní spisového materiálu týkajúceho sa predmetnej veci došlo k pochybeniu zo strany poslancov obecného zastupiteľstva. Po formálnej stránke bolo uznesenie prijaté procedurálnym postupom v rozpore so zákonom o obecnom zriadení a v rozpore so zákonom o miestnom poplatku za rozvoj.“**

Z textu odôvodnenia výrokovej časti protestu vyplýva, že **obecné zastupiteľstvo pochybilo pri prijímaní zmien VZN formou „dodatkov“** prijatých procesne ako UZNESENIA (citujem: „v prípade VZN zákon nepočíta s ich novelizáciou“), nakoľko jediným legitímnym spôsobom zmien VZN je prijatie nového VZN s postupom pre prijímanie VZN upraveným v zákone o obecnom zriadení (citujem: „Obec môže vo veciach územnej samosprávy a vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy prijímať iba VZN obce. Čiže ak je potrebné upraviť nanovo právne vzťahy, ktoré už sú upravené VZN, môže tak obec urobiť iba VZN, ktoré nahradí starú právnu úpravu“). Z odôvodnenia prokurátora ďalej citujem: **„Je neprípustné, aby sa oblasť spoločenských vzťahov, pre ktorú je stanovená forma VZN schválila formou UZNESENIA. V posudzovanom prípade obecné zastupiteľstvo obce Hamuliakovo schválilo dodatok č. 1, resp. č. 2 k VZN č. 3/2016 o miestnom poplatku za rozvoj formou UZNESENIA, avšak s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia bolo povinné prijať predmetnú vec formou všeobecne záväzného nariadenia“**.

V zmysle ďalej cit. ust. zákona o obecnom zriadení je normatívne upravená povinnosť **účasti verejnosti na tvorbe a prijímaní VZN** - 15 dňová lehota pre zverejnenie návrhu VZN s možnosťou verejnosti pripomienkovať text VZN a následne 15 dňová lehota na zverejnenie po schválení VZN, kde tieto podmienky zverejnenia VZN sú podmienkou jeho platnosti.

Prokurátor ďalej poukazuje na nezákonnú úpravu v predmetnom dodatku, ktorá spočíva **v prekopírovaní textu zákona o miestnom poplatku za rozvoj**. V odôvodnení upriamuje obecné zastupiteľstvo na správny postup, akým malo postupovať: **„Obecné zastupiteľstvo si nemalo prisvojovať právomoc resp. zasahovať do právomoci zákonodarného orgánu SR, ale malo pri riešení problematiky a tvorbe obsahu VZN upriamiť pozornosť iba na určenie toho, na**

čo je zo zákona splnomocnené, t.j. pre akú časť svojho územia poplatok ustanovuje...akú sadzbu poplatku zavádza, alebo aké druhy stavieb spolplatňuje.....pri zmene alebo zrušení, prípadne prijatí nového zákona sa tak VZN obce obsahujúce prekopírované ustanovenia **VŽDY stáva nezákonným**".

Tieto kogentné ustanovenia zákona/zákonov neboli obecným zastupiteľstvom preukázateľne naplnené, v dôsledku čoho rozhodol prokurátor tak, že vo výrokovej časti protestu „**navrhuje napadnuté UZNESENIA ako NEZÁKONNÉ ZRUŠIŤ**“.

Zhrnutie odôvodnenia prokurátora: „*S poukazom na uvedené považujem protest prokurátora za dôvodne podaný a navrhujem napadnuté uznesenie zrušiť*“.

Nakoľko sa v prípade predmetnej veci jedná o rozhodovanie obce vo veciach vyberania miestnych daní a poplatkov, čím je dotknutý relatívne široký okruh dotknutých osôb a obec formou vlastných predpisov upravuje výkon ich práv a právom chránených záujmov, dovolila som si v tejto veci telefonicky kontaktovať prokurátora (a to hneď prvý pracovný deň, ako mi boli obecným úradom protesty zaslané). Prokurátora som zastihla až v utorok, 12.09.2017. Z jeho tvrdení vyplýva, že obec pochybila „*kardinálnym*“ spôsobom, nakoľko sa jedná o porušenie viacerých ustanovení zákonov. Vážnosť problému spočíva aj v tom, že obecné zastupiteľstvo pochybilo pri výkone oprávnení prenesených na obec štátom, t. j. pri realizácii preneseného výkonu štátnej správy, kde forma realizácie tohto preneseného výkonu štátnej správy je kogentne ustanovená samotným zákonom, pozn.: **zákonom č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj, ktoré splnomocňuje obce na úpravu vyberania poplatkov za rozvoj LEN FORMOU VZN**. Prokurátor potvrdil svoje stanovisko v závere, že trvá na tom, že protest je dôvodný, ako sa vyjadril aj v proteste, a v prípade jeho zamietnutia obecným zastupiteľstvom uplatní ustanovenia Civilného sporového poriadku, na ktoré upozorňuje v konečnom dôsledku aj priamo v proteste, a síce podá príslušnému správne súdu žalobu o neplatnosť predmetných uznesení podľa §§ 348 a nasl. CSP.

Vzhľadom na hore uvedené, po preštudovaní odôvodnenia prokurátora, dotknutej legislatívy a po informáciách potvrdených v telefonickom rozhovore s príslušným prokurátorom si dovoľujem zhrnúť právny názor, ktorý zastávam v tejto veci:

„Protest prokurátora považujem za dôvodný. Obecné zastupiteľstvo pri prijímaní zmien už predtým schváleného VZN (VZN č. 3/2016) o poplatku za rozvoj preukázateľne porušila vyššie citované ustanovenia: Ústavy SR, Zákona o miestnom poplatku za rozvoj a Zákona o obecnom zriadení. Po preštudovaní všetkých materiálov súvisiacich s problematikou je nevyhnutné konštatovať, že **VZN č. 3 o poplatku za rozvoj V ZNENÍ „DODATKU Č. 1“/UZNESENIE A „DODATKU Č. 2“/UZNESENIE je v rozpore so zákonom, a teda všetky individuálne správne akty** (rozhodnutia o vyrubení daní/poplatkov) **vydávané obcou na jeho základe (rozumej v znení dodatku č. 1 a 2) sú nezákonnými rozhodnutiami. ZDÔRAZŇUJEM, ŽE VZN Č. 3/2016 V JEHO PŮVODNOM ZNENÍ SCHVÁLENOM V ROKU 2016 NEBOLO NAPADNUTÉ NEZÁKONNOSŤOU ANI MU NEBOLI VYTÝKANÉ PRÁVNE VADY, A ROVNAKO V ZMYSLE MÔJHO PRÁVNEHO ZÁVERU JE TOTO VZN Č. 3/2016 V ZNENÍ SCHVÁLENOM DŇA 16.11.2016 PLATNÉ A V SÚLADE SO ZÁKONOM. SÚHLASÍM TEDA SO ZÁVEROM PROKURÁTORA, ŽE NIE**

SAMOTNÉ VZN Č. 3/2016!, ALE UZNESENIA OZ Č. 5-OZ/2017 A Č. 66-OZ/2017 SÚ V ROZPORE SO ZÁKONOM, A AKO FORMA VÝKONU KOMPETENCIÍ OZ NIE SÚ SPÔSOBILÉ DOTKNÚŤ SA, RESP. NOVELIZOVAŤ VZN.

OZ FORMOU UZNESENIA Č. 5-OZ/2017 ZO DŇA 01.02.2017 SCHVÁLILO „VYBERANIE“ POPLATKU ZA ROZVOJ. TÝMTO UZNESENÍM MALO OZ V ÚMYSLE AKTUALIZOVAŤ UŽ PLATNÉ VZN Č. 3/2016 V SÚLADE SO ZÁKONOM Č. 375/2016 Z. Z., KTORÝM SA MENIL A DOPŔŇAL ZÁKON Č. 447/2015 Z. Z. – PRIČOM OBA ZÁKONY SPLNOMOCŇUJÚ OBCE UROBIŤ TAK VÝLUČNE FORMOU VZN, A TEDA K NOVELIZÁCII PÔVODNE PRIJATÉHO VZN Č. 3/2016 DE FACTO A DE JURE NIKDY NEDOŠLO, NAKOĽKO OZ NEPOSTUPOVALO PODĽA PROCESNÝCH PRAVIDIEL MU ULOŽENÝCH ZÁKONOM!!!

Je nevyhnutné upozorniť, že dôsledku týchto nezákonných rozhodnutí dochádza zo strany obce ako správcu dane k vyberaniu miestnych daní: miestny poplatok za rozvoj bez právneho dôvodu, a teda na strane obce dochádza k bezdôvodnému obohateniu s povinnosťou vrátenia bezdôvodného obohatenia. V prípade, že nedôjde zo strany obecného zastupiteľstva k náprave právneho predpisu, na základe ktorého je vyberaný miestny poplatok za rozvoj (VZN č. 3/2016) hrozí zo strany dotknutých subjektov (poplatníkov) uplatnenie nároku na vrátenie nielen istiny bezdôvodného obohatenia, ale aj zákonného úroku z omeškania za dobu zdržiavania miestnych poplatkov bez právneho dôvodu. V prípade, ak by došlo k uplatneniu nárokov na vrátenie týchto súm zo strany poplatníkov hrozí teda nielen povinnosť vrátenia dlžnej sumy základu poplatku, ale aj úrokov z omeškania plus škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj v prípade právneho zastúpenia trov právneho zastúpenia. V takomto prípade sa obec dostáva do situácie dlžníka, kedy jej aktuálny „dlh“ sa podstatne zvýši o sumy tu špecifikované.

Na základe záveru prokurátora, ktorý vyslovil nezákonnosť rozhodnutí obecného zastupiteľstva, je preto na mieste prijať bezodkladne kroky smerujúce k náprave a legalizácii základov vyberania miestneho poplatku za rozvoj. V zmysle protestu prokurátora je preto potrebné na tomto zasadnutí OZ prijať niekoľko uznesení v nasledovnom znení:

- **OZ protestu prokurátora č. Pd 180/17/1103 ne/vyhovuje,**
- **OZ protestu prokurátora č. Pd 195/17/1103 ne/vyhovuje,**
- **Uznesenie č. 5-OZ/2017 zo dňa 01.02.2017 z dôvodu jeho rozporu so zákonom OZ ruší;**
- **Uznesenie č. 66-OZ/2017 zo dňa 31.05.2017 z dôvodu jeho rozporu so zákonom OZ ruší;**
- **OZ súhlasí s vypracovaním „nového VZN o miestnom poplatku za rozvoj“ vypracovaným v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a metodickým usmernením prokurátora (prijatie nového VZN).**

Záverom som nútená upozorniť na postup pre prípad „negácie“ protestu prokurátora obecným zastupiteľstvom. V zmysle ustanovení § 348 a nasl. Civilného sporového poriadku. V zmysle citovaných ustanovení sa prokurátor tak, ako sa vyjadril v proteste bude **domáhať**

nápravy súdnou cestou, a to formou **správneho súdnictva** o určenie nezákonnosti predmetných uznesení/rozhodnutí obecného zastupiteľstva. Zámer prokurátora domáhať sa nápravy súdnou cestou je deklarováný priamo v samotnom proteste prokurátora. Nezákonné rozhodnutia napadnuté v proteste sa stávajú podkladom pre vyberanie miestnych poplatkov v obci, a teda spôsobujú tak na strane „poplatníkov“ škodu, tak v podobe skutočnej škody, ako aj ušlého zisku, a na strane obce vedú k bezdôvodnému obohateniu.

Dávam tiež do pozornosti ust. § 354 ods. 2 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého: *„Ak má správny súd za to, že došlo k stretu záujmov medzi štatutárnym orgánom žalovaného a zastupiteľstvom, vyžiada si vyjadrenie k žalobe aj od zastupiteľstva. Výzve správneho súdu je zastupiteľstvo povinné vyhovieť do dvoch mesiacov. Vyjadrenie podáva zastupiteľstvo v podobe prijatého uznesenia.* Citované ustanovenie nadobúda význam predovšetkým v prípade, ak na základe návrhu štatutára obce: starostu obce smerujúceho v súlade s protestom prokurátora k náprave nezákonného stavu právneho predpisu, ktorým obec vyberá miestny poplatok za rozvoj (VZN č. 3/2016) dôjde zo strany zastupiteľstva k odmietnutiu nápravy. Starosta obce ako štatutár obce bude uplatňovať kroky smerujúce k náprave v priebehu konania riadneho obecného zastupiteľstva dňa 21.09.2017.

O výsledkoch hlasovania poslancov obecného zastupiteľstva je obec povinná informovať prokurátora v zákonom ustanovenej lehote. Informácia príslušnému prokurátorovi sa predkladá formou písomného vyjadrenia, ktorého povinnou prílohou je doklad o výsledkoch hlasovania poslancov obecného zastupiteľstva.

JUDr. Soňa Gašková, advokátka